

LA VOZ POLÍTICA / DAVID MADÍ

La participació electoral a Catalunya està vivint una depressió progressiva des del 2003. A més, el descontent amb la política arriba a quotes del 80%. I a aquest panorama, ara cal sumar els recents casos de corrupció. Però tot plegat no és més que una conseqüència de la grisor política catalana.

Montilla, corrupció i desafecció

La desafecció està de moda en la política catalana. Tots els analistes, totes les enquestes i fins i tot els polítics ho diem. Al voltant d'això es genera una espiral ciutadana políticomediatívica que alimenta el descrèdit de la política i la distància entre els ciutadans i els seus dirigents o, com es diu en terminologia clàssica, entre electors i electes. Aquesta espiral ha cobrat especial força i intensitat després de l'estiu, quan una sèrie de casos han disparat les alarmes: el cas Millet, el cas Gürtel, el cas Informes, el cas Pretòria i altres afers menors que també han alimentat l'espiral.

La pregunta raonable que cal fer-se és si això és la causa determinant de la desafecció real que amenaça amb portar la ja més que comprovada depressió electoral catalana fins a un punt àlgid a les properes eleccions. La meua resposta és que no. Aquests casos es sobredimensionen i acaben sent més importants en funció de la grisor política catalana imperant. I amb això vull deixar clar que no vull restar cap importància a la gravetat d'aquests casos que, sense dubte, acaben sent molt negatius. Però els fets són tossuts i paga la pena tenir-los presents aquests dies.

Des de l'any 2003, Catalunya travessa una depressió electoral. Des de llavors i fins a les properes eleccions del 2010 hi haurà hagut onze processos electorals (municipals, 2003 i 2007; catalanes, 2003, 2006 i 2010; generals, 2004 i 2008; europees, 2004 i 2009; referèndum sobre la Constitució Europea,



Votants davant les paperetes a un col·legi electoral de Barcelona a les eleccions municipals de 2007. / ANTONIO MORENO

2005; referèndum sobre l'Estatut, 2006). No hi ha cap d'aquestes eleccions que, comparades amb la seva respectiva anterior, s'hagi saldat amb un augment de participació sinó a la inversa: totes elles han seguit el mateix patró de disminució de la participació. En paral·lel, a les enquestes oficials que el Govern de la Generalitat realitza a través del CEO i que mesuren la confiança en la política, l'indicador de descontentament fins al mes de setembre s'havia enfilat fins al

rècord històric del 80%. Aquesta és la realitat a la qual s'han afegit els penosos casos sorgits des del mes de setembre.

Això em porta a alguna conclusió. En aquests moments a molts països europeus hi ha diferents casos que afecten la imatge de la política. A França estan als jutjats casos que tenen a veure amb el finançament irregular dels partits i el mal ús de la política que afecten l'època Mitterrand, l'època Chirac, l'exprimer ministre Le Pen i l'ac-

tual president Sarkozy. A Alemanya el propi Kohl i els seus descendents també s'han vist afectats per casos greus. A Gran Bretanya, bressol de la democràcia occidental, hi ha un gran escàndol que afecta transversalment els parlamentaris dels diferents partits sobre l'ús abusiu de despeses personals a càrrec dels pressupostos públics. I a Itàlia la llista seria interminable. Però a cap d'aquests països, mirant la seva seqüència electoral, la desafecció o la seva

conseqüència democràtica directa, l'abstenció, arriba als nivells que veiem i intuïm a Catalunya.

Per tant, a Catalunya, què passa? La resposta no em sembla que estigui en el fet que som un país molt més corrupte que la mitjana. Certament, Catalunya no és un oasi ni un paradís, però tampoc és una bassa de fang com sembla que alguns volen fer creure. Al meu entendre, la principal causa de la desafecció, a la qual s'hi afegeixen aquests casos, és la grisor de la política catalana. Un país on es degrada la qualitat democràtica en formar coalicions de govern sense més projecte que el repartiment del poder per tal d'evitar que governi aquell qui guanya les eleccions. Una vida política minvada per la incapacitat de generar exemple de lideratge per part d'aquells que en tenen la principal responsabilitat des de les institucions. Un país immers en les polítiques econòmiques socialistes que veu com la lluita contra la crisi pitjor no es pot fer, més estèril impossible. Un país que fa passos fermes en l'afirmació del futur del seu autogovern i que sistemàticament és laminat per mentides, per incompliments i per retallades d'allò que ja no són posicions polítiques sinó lleis orgàniques aprovades al Parlament i a les Corts espanyoles.

Tot això, sense voler menystenir res, explica la dimensió de la desafecció a casa nostra i en el vèrtex de tot això sempre ens apareix el mateix: Montilla. Més precisament: l'estil de fer política que representa el montillisme. I arribats a aquest punt és com si un mal diagnòstic decadent de país ens portés a un punt de fuga positiva. Cal un canvi dràstic. Aquest país ni està condemnat, ni està obligat a conformar-se amb l'actual estat de situació. En democràcia es poden canviar les coses i les persones i és molt evident que a Catalunya s'està gestant una onada de canvi.

David Madí és secretari executiu de Comunicació i Estratègia de CDC.